

## Piata instinctuala - de la taur la urs



Daca facem o rememorare a titlurilor aparute in principalele publicatii financiare internationale, referitor la evolutia globala a pietelor bursiere in ultima saptamana, gasim termenii extrem de puternici: “carnagiu bursier”, “uragan bursier”, etc. Sunt cuvinte tari, care pot parea exagerate, dar care sintetizeaza starea de spirit prezenta pe piata.

Piata bursiera, ca orice piata este un loc in care se iau milioane de decizii zilnic. Unii investitori vreau sa vanda, altii sa cumpere, criteriile care stau la baza acestor decizii putand fii impartite in doua mari grupe: motive rationale (cognitive) si motive sentimentale (instinctuale). In conditiile in care volatilitatea creste, apare presiunea timpului: trebuie sa actionezi, iar rationalul tinde in astfel de momente sa fie “confiscat”, in detrimentul unui comportament instinctual (specific ca atare unui comportament animalic).

Nu intamplator, trendurile manifestate pe piata bursiera sunt puse sub simbolistica a doua animale: taurul este cel asociat cu cresterea in timp ce ursul este sinonim cu scaderea. Sunt simboluri imprumutate de pe piata bursiera americana, simboluri pe care parca in ultima saptamana le-am inteles mult mai bine.

O piata care creste intra usor, insa cu perseverenta pe un trend prelungit. Zi dupa zi, cu pasi mici insa consecventi, cursurile bursiere se apreciaza. Este exact comportamentul unui taur, caracterizat de o binecunoscuta incapatanare si consecventa in atingerea unui obiectiv. Asemeni loviturii unui taur piata vine de jos si urca exponential in sus.

La polul opus, scaderile pe pietele bursiere tind sa fie extrem de rapide. Pe piata romaneasca scaderea din ultima saptamana “a sters” castigurile cumulate in cinci saptamani, la fel ca si pe multe alte pietele bursiere. Scaderea este asemanatoare loviturii unui urs: puternic descendenta si fara putinta de a te opune. O data instaurata aversiunea fata de risc si implicit pesimismul fata de viitorul apropiat, multi investitori tind sa vanda cu orice pret, nefiind de acord sa preia asupra lor riscuri suplimentare. Se manifesta astfel o frica de pierderi, care, paradoxal genereaza ea insasi pierderi importante si care nu se sfarseste decat atunci cand investitori au pierdut suficient de mult si cursurile bursiere sunt suficient de jos pentru ca piata sa redevina rationala.

La acest scenariu am asistat si in ultima saptamana. Sperietoarea creditelor ipotecare americane a cuprins treptat toate pietele financiare importante. Atitudinea investorilor a devenit brusc una extrem de negativa, provocand atat o criza globala de lichiditati cat mai ales o aversiune fata de active riscante extrem de pronuntata. Aceasta stare a fost amplificata in special de faptul ca nu cunoastem (nici in acest moment) dimensiunea problemei de pe piata americana si modul in care ea se distribuie in sistemul financiar. Incertitudinea nu poate decat sa sporeasca o stare negativa, astfel incat am asistat la adevarate raliuri descendente pe toate pietele bursiere, avand ca varf de lance sectorul financiar.

Am consemnat astfel o lectie a ceea ce inseamna mentalul unei pieti financiare, la cat de important poate fi acesta in astfel de momente si, poate cel mai important, am capatat odata in plus experienta a ceea ce sta la baza functionarii pietelor in lumea moderna: globalizarea si anticiparea investorilor.

Alin BRENDIA  
Dir. Operatiuni Prime Transaction  
17 august 2007